

รายงานการศึกษาคุณงานประเทศอาเซียนของรัฐสภา

คณะกรรมการ/บุคคลสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

หมวดหมู่

ประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศ

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เสาหลักอาเซียน:

สังคมและวัฒนธรรม

วันเดือนปีที่ศึกษาคุณงาน

๑๙-๒๒ กันยายน ๒๕๕๕

สมัยของประธาน

นายสิริวัฒน์ ไกรสินธุ์ ประธานคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

ประเด็นศึกษาคุณงาน

- ระบบการศึกษาและการพัฒนาคนให้มีคุณภาพของเวียดนาม
- การศึกษาด้านอาชีวศึกษาของเวียดนาม

สาระสังเขป

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ ศาสตราจารย์ ด่าว ตรื่อง ที (Prof. Dr. Dao Trong Thi) ประธานคณะกรรมการวัฒนธรรม การศึกษา เยาวชน และยุวชน สรูปสาระสำคัญ ดังนี้

- รัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาษาต่างประเทศโดยการจัดสรรงบประมาณกว่า ๓ ล้านบาทเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาภาษาต่างประเทศของนักเรียนเวียดนามในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศจะทำให้เวียดนามสามารถเข้าร่วมกับประชาคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ กอปรกับนักเรียนเวียดนามตื่นตัวกับการเรียนภาษาต่างประเทศมากขึ้น เพราะมองว่าเป็นการเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพและการมีอนาคตที่ดี ที่ผ่านมานักเรียนเลือกเรียนภาษา รัสเซียและภาษาอังกฤษมากที่สุดตามลำดับ หากแต่ปัจจุบันแนวโน้มความนิยมเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษเป็นลำดับแรก รองลงมาคือภาษา รัสเซีย ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาจีนตามลำดับ ทั้งนี้ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของเวียดนามจะไม่เน้นเพียงการอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่จะพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดด้วย โดยตั้งเป้าหมายว่านักเรียนเวียดนามทุกคนต้องสามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้

- ปัจจุบันมีนักเรียนเวียดนามจำนวนมากไม่น้อยที่สนใจศึกษาภาษาไทย ซึ่งมหาวิทยาลัยหลายแห่งในเวียดนามเปิดสอนหลักสูตรวิชาภาษาไทย อาทิ มหาวิทยาลัยฮานอยได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดตั้งศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมไทยขึ้น ในขณะที่เดียวกันมีนักเรียนไทยให้ความสนใจเดินทางมาศึกษาภาษาเวียดนามมากยิ่งขึ้นทั้งด้วยทุนของตนเองและทุนของรัฐบาล ดังนั้น หากในอนาคตรัฐบาลของทั้งสองประเทศสามารถจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนได้มากขึ้นเชื่อว่าการศึกษาภาษาไทยและภาษาเวียดนามจะยิ่งขยายตัวมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนจากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สเปน ลาว และกัมพูชา ก็สนใจเรียนภาษาเวียดนามเพิ่มขึ้นเช่นกัน

- รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับภาษาถิ่นอันจะเห็นจากการใช้ภาษายาวีหรือภาษามลายูสื่อสารใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งโรงเรียนในพื้นที่ดังกล่าวมีการเปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษา ต่อกรณีนี้ รัฐบาลเวียดนามก็ให้ความสำคัญต่อการใช้ภาษาถิ่นของแต่ละภูมิภาคเช่นเดียวกัน เวียดนามมีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวน ๕๔ ชนเผ่าที่ต่างมีภาษาพูดและภาษาเขียนแตกต่างออกไปจากภาษาเวียดนาม รัฐบาลจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนท้องถิ่นเหล่านั้น พิจารณาเปิดสอนหลักสูตรทั้งภาษาเวียดนามและภาษาเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ได้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาคือนักเรียนที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้ เนื่องจากระบบการศึกษาหรือหลักสูตรปกติใช้ภาษาเวียดนามเป็นหลัก ดังนั้น รัฐบาลเวียดนามจึงได้พยายามดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยสนับสนุนให้โรงเรียนท้องถิ่นต่าง ๆ มีการสอนภาษาเวียดนามควบคู่ไปกับภาษาถิ่น นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามยังให้การสนับสนุนโดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้ามาศึกษาในโรงเรียนพิเศษที่มีลักษณะคล้ายโรงเรียนประจำ รวมถึงให้การสนับสนุนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์สามารถเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาโดยได้รับสิทธิพิเศษหรือคะแนนช่วยนอกเหนือจากคะแนนสอบที่เกิดขึ้นจริง ยกตัวอย่าง หากเป็นนักเรียนเวียดนามปกติจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ ๕๕ คะแนน สำหรับเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา แต่ในกรณีของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์จะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้เพียง ๘ - ๑๐ คะแนน นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดสรรทุนการศึกษาเฉพาะแบบพิเศษเพื่อให้นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์นำเอาความรู้และความสามารถกลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อีกด้วย

- แม้ปัจจุบันจะมีความร่วมมือและกิจกรรมแลกเปลี่ยนกับฝ่ายไทยมาโดยตลอดหากแต่ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลเวียดนามในการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนยังไม่ทั่วถึงและไม่ครอบคลุมทุกสาขา หากเปรียบเทียบความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นและรัฐบาลเวียดนามจะพบว่านักเรียนของทั้งสองประเทศให้ความสนใจในการแลกเปลี่ยนระหว่างกันมากกว่า อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเวียดนามมีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในหลายรูปแบบ อาทิ การเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ครูและอาจารย์ เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายในการจัดงานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและวัฒนธรรมของประเทศกลุ่มอาเซียน โดยการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ร่วมกับการได้รับเงินสนับสนุนจากต่างประเทศ อาทิ โครงการแลกเปลี่ยนภาคฤดูร้อนระหว่าง

นักศึกษามหาวิทยาลัยเวียดนามและสิงคโปร์ โครงการเรือยวชนของนักเรียนญี่ปุ่น เวียดนาม และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เดินทางเยือนประเทศต่าง ๆ อย่างไม่รู้ขีด คาดหวังว่ารัฐบาลไทยและรัฐบาลเวียดนามจะพัฒนาความร่วมมือเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมระหว่างกันมากยิ่งขึ้นเพราะทั้งสองประเทศเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้กันสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้โดยสะดวก

- กฎหมายด้านการศึกษา (Education Law of ๒๐๐๕) ที่ประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณแผ่นดินร้อยละ ๒๐ เพื่อการศึกษา นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลเวียดนามวางแผนพัฒนาการศึกษาให้นักเรียนและนักศึกษาให้มีทักษะและความรู้เพื่อตอบสนองตลาดแรงงานในการพัฒนาอุตสาหกรรมและภาคการบริการเพราะสองภาคส่วนนี้จะป็นฐานสำคัญในการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติให้สูงขึ้น ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคเกษตรกรรมให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการขาดแคลนกำลังแรงงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้เข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ นายปาม วัน ไต (Mr. Pham Van Dai) รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาและฝึกอบรมฮานอย สรุปสาระสำคัญดังนี้

- การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาของเวียดนามจะเรียน ๘ วิชา แบ่งเป็น ๕ คาบต่อวัน โดยเรียนคาบละ ๔๕ นาที สำหรับระดับมัธยมศึกษาจะเรียน ๑๒ วิชา แบ่งเป็น ๕ คาบต่อครึ่งวัน เหตุผลที่ต้องจัดการเรียนการสอนเพียงครึ่งวันนั้นเนื่องจากจำนวนนักเรียนในกรุงฮานอยมีเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ครูมีจำนวนน้อย เห็นได้จากสัดส่วนครูและนักเรียนในแต่ละระดับชั้น กล่าวคือ ระดับประถมศึกษามีครูจำนวน ๑ - ๕ คน ต่อนักเรียน ๓๕ คน ระดับมัธยมศึกษาจำนวน ๒ คน ต่อนักเรียน ๔๕ คน ด้วยเหตุนี้โรงเรียนในกรุงฮานอยจึงต้องแบ่งการศึกษาเป็นภาคเช้าและภาคบ่าย โดยภาคเช้าจะเป็นการเรียนวิชาการ ในขณะที่ภาคบ่ายจะเน้นภาคปฏิบัติหรือทักษะด้านกีฬาแทน

- สถาบันกวดวิชาในกรุงฮานอยมีเป็นจำนวนมากเพราะนักเรียนต้องการเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถเพื่อสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ดังนั้น นักเรียนที่มีเรียนครึ่งวันสามารถหาวิชาความรู้นอกเหนือจากวิชาปกติได้ อาทิ การเรียนภาษาต่างประเทศ การเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษดังกล่าวจะอยู่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ดอง หรือประมาณ ๓๕ บาทต่อชั่วโมง

- การบริหารและการจัดการระบบการศึกษาในเวียดนามมีกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม (Ministry of Education and Training : MOET) รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายในภาพรวมของการศึกษาทุกระดับขั้นของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ ในส่วนการสร้างโรงเรียน การจัดหาเจ้าหน้าที่ ตลอดจนงบประมาณในการบริหารจัดการโรงเรียนจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละระดับการศึกษา กล่าวคือ กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมจะรับผิดชอบระดับอุดมศึกษาหรือระดับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ในขณะที่กรมการศึกษาจะ

รับผิดชอบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและวิทยาลัยอาชีพของแต่ละจังหวัด ส่วนองค์การบริหารการศึกษา ส่วนท้องถิ่นจะรับผิดชอบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงประถมศึกษาในพื้นที่นั้น ๆ

- นักเรียนเวียดนามที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีทางเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา อาทิ มหาวิทยาลัย หรือระดับอนุปริญญาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับอาชีวศึกษา นอกจากนี้ ในฮานอยยังมีมหาวิทยาลัยเปิดที่มีลักษณะคล้ายมหาวิทยาลัยรามคำแหงของไทย อยู่ ๒-๓ แห่ง อีกทั้งยังมีศูนย์การเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่พลาดการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะให้ความสนใจด้าน เศรษฐศาสตร์การเงิน รัฐศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และด้านนิติศาสตร์ ซึ่งแตกต่างจากไทย ที่นักเรียนที่มีผลการเรียนดีเด่นมักเลือกเรียนแพทยศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์

- โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของนักเรียนเวียดนามยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่มาก กล่าวคือ นักเรียนในฮานอยหรือเมืองใหญ่อื่น ๆ ของเวียดนาม จะได้รับการศึกษาที่ดีกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด เหตุผลส่วนหนึ่งคือสภาพการเงินของครอบครัวคนเมืองสามารถสนับสนุนลูกหลานให้เข้าเรียนต่อในระดับสูงได้ ในขณะที่นักเรียนต่างจังหวัดมักมีฐานะยากจน ไม่สามารถเดินทางเข้ามาศึกษาในเมืองใหญ่ที่มีค่าใช้จ่ายสูง รัฐบาลพยายามดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการสนับสนุนงบประมาณให้ครูจากฮานอยหรือเมืองใหญ่ออกไปสอนตามโรงเรียนต่างจังหวัดมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นให้ทัดเทียมกับฮานอยยังคงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากปรัชญาการใช้ชีวิต ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ระหว่างคนเมืองและชนบทมีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม รัฐบาลให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาให้มากขึ้นจะเห็นได้จากการสนับสนุนให้แต่ละโรงเรียนบรรจุวิชาคอมพิวเตอร์ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้เข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ นายเหงียน ก๊วก บิน (Mr. Nguyen Quoc Binh) ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนด้านวิเทศสัมพันธ์ สาระสำคัญดังนี้

- ในระยะเริ่มแรกที่เวียดนามเพิ่งผ่านพ้นจากสภาวะสงครามนั้น รัฐบาลให้ความสำคัญกับการสร้างสถาบันการศึกษาอย่างมาก ซึ่งเยอรมันตะวันออกในขณะนั้นได้สนับสนุนการก่อตั้งโรงเรียนภาษาเวียดนาม-เยอรมัน (Viet Duc High School) ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตลอดระยะเวลากว่า ๕๐ ปี โรงเรียนเวียดนาม-เยอรมัน ได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศจำนวนมากมาย อาทิ นายเหวียน ชิง ฮุง ประธานรัฐสภาของเวียดนาม อดีตรัฐมนตรี ศิลปินที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ เป็นต้น

- ปัจจุบันโรงเรียนเวียดนาม-เยอรมัน มีห้องเรียนทั้งสิ้น ๔๖ ห้อง นักเรียนจำนวน ๒,๒๐๐ คน โดยเฉลี่ยจะมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจบการศึกษาประมาณ ๗๐๐ คนต่อปี โรงเรียนแห่งนี้นอกจากจะมีการเรียนการสอนตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้แล้ว ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนา

ทางด้านภาษาต่างประเทศควบคู่ไปด้วย โดยภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนให้แก่นักเรียนคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน และภาษาญี่ปุ่น โดยมีครูสอนจากประเทศเจ้าของภาษา หรือได้รับอุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนจากประเทศต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เยอรมนีได้ส่งอุปกรณ์การเรียนการสอนภาษาเยอรมันมาให้ใช้ในโรงเรียน อีกทั้งมีการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยนักเรียนที่สามารถทำคะแนนได้ดีจะได้รับการพิจารณาให้ไปเรียนต่อที่เยอรมนี

- ความร่วมมือทางด้านการศึกษาระหว่างประเทศ ปัจจุบันโรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนครูและนักเรียนกับสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่นอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนต่างชาติที่มาศึกษาในโรงเรียนเวียดนาม-เยอรมัน จะอาศัยอยู่กับครอบครัวชาวเวียดนาม (Home Stay) เพื่อจะได้เข้าใจถึงวิถีการดำรงชีวิตของชาวเวียดนามอย่างลึกซึ้ง อีกทั้ง สามารถพัฒนาและฝึกฝนภาษาเวียดนามได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย สำหรับความร่วมมือทางด้านการศึกษากับกลุ่มประเทศอาเซียนนั้น ทางโรงเรียนได้สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัอาเซียน เช่น เมื่อกลางเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ มีนักเรียนจำนวนหนึ่งเดินทางไปเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมที่อินโดนีเซีย สำหรับความร่วมมือกับไทย ยังไม่มีความร่วมมืออันใดที่เป็นรูปธรรมนัก อย่างไรก็ตาม โรงเรียนเวียดนาม-เยอรมันเชื่อมั่นว่าไทยมีการพัฒนาทางด้านการศึกษาที่ดี ดังนั้น หากเกิดการรวมตัวกันภายใต้กรอบอาเซียนจะทำให้บางโรงเรียนของไทยสามารถร่วมมือกับโรงเรียนเวียดนาม-เยอรมันได้อย่างแน่นอน

- โรงเรียนเวียดนาม-เยอรมันได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลกลาง ซึ่งสนับสนุนค่าใช้จ่าย ๔ ล้านบาทเวียดนามทอง หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ ๖,๒๕๐ บาทต่อนักเรียน ๑ คน โดยเงินจำนวนนี้ทางโรงเรียนจะบริหารจัดการให้ร้อยละ ๗๐ เป็นค่าจ้างครูตลอดจนเจ้าหน้าที่ภายในโรงเรียน และอีกร้อยละ ๓๐ เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน

- การพิจารณาบุคคลผู้มีความเหมาะสมในการเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนของแต่ละแห่งนั้นมีระเบียบและขั้นตอนมาก กล่าวคือ ครูต้องแสดงความรู้ความสามารถและมีผลงานอันเป็นที่น่าพอใจ จากนั้นคณะกรรมการบริหารโรงเรียนจะพิจารณาต่อไปว่าครูผู้นั้นจะสามารถพัฒนาต่อไปเป็นผู้บริหารได้หรือไม่ โดยปกติผู้อำนวยการโรงเรียนจะดำรงตำแหน่งได้ ๒ วาระ ๆ ละ ๕ ปี หลังจากนั้นจะหมุนเวียนไปเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้เข้าพบหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนายอนุสนธิ์ ชินวรรโณ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงฮานอย สาระสำคัญดังนี้

- การสาธารณสุขของเวียดนามยังคงมีความล่าช้า เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ เหตุผลส่วนหนึ่งคือค่าใช้จ่ายในการเรียนแพทย์นั้นมีต้นทุนสูงมาก ในขณะที่ผลตอบแทนต่ออาชีพกลับอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งตรงกันข้ามกับนักเรียนที่เลือกเรียนด้านการค้าและการบริหารธุรกิจที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

- ระบบการเงินและการธนาคารในเวียดนามประสบปัญหาการขาดความน่าเชื่อถือและไม่มั่นคง ดังนั้น คนเวียดนามส่วนใหญ่มักจะเก็บเงินสำรองดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเลือกสะสมทองคำไว้ที่บ้าน มากกว่านำเงินไปฝากไว้ในธนาคาร

- การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เวียดนามขาดดุลการค้าจำนวนมหาศาล ก่อปรกักับรัฐบาลมีเงินทุนสำรองที่ต่ำและประสบกับภาวะเงินเฟ้อ รัฐบาลจึงได้แสวงหาแนวทางแก้ไขโดยการเรียกเก็บเงินจากรัฐวิสาหกิจที่มักเก็บเงินตราต่างประเทศไว้ ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เวียดนามมีเงินสำรองมากถึง ๒๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

- การพัฒนาทางการศึกษาของเวียดนามนั้น ในภาพรวมรัฐบาลเวียดนามพยายามจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษา แต่จำนวนโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษายังคงมีอยู่อย่างจำกัด ก่อปรกักับจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ห้องเรียนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาแบ่งการเรียนออกเป็นภาคเช้าและภาคบ่าย ซึ่งนักเรียนที่ไม่มีเรียนในเวลาปกติ สามารถเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ตามสถาบันกวดวิชา อาทิ ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ หรือการดนตรี ฯลฯ

- เวียดนามให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะเชื่อมั่นว่าความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพในอนาคต อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบความรู้ความสามารถภาษาต่างประเทศของคนเวียดนามแล้ว จะพบว่ามิได้โดดเด่นไปกว่าไทยมากนัก การที่สื่อหลายแขนงออกมาวิจารณ์ว่าคนเวียดนามเก่งภาษาต่างประเทศมากกว่าคนไทยนั้น เป็นเรื่องที่น่าจะไม่จริงสักเท่าใดนัก อย่างไรก็ตาม จุดเด่นที่นักเรียนเวียดนามมีมากกว่านักเรียนไทยคือความตั้งใจและความกล้าแสดงออก ปัจจุบันมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่งของไทยและเวียดนามได้มีความตกลงร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างประเทศ อาทิ การแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยฮานอย โดยทางกระทรวงการต่างประเทศของไทยได้ให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

- หากเปรียบเทียบกับไทย เวียดนามยังไม่ตื่นตัวกับการรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เท่าใดนัก ทั้งนี้ จากการที่เอกอัครราชทูตได้เดินทางไปเยือนโรงเรียนทางภาคเหนือของไทยจะพบว่านักเรียนไทยได้จัดเตรียมการแสดง การทำอาหาร การแต่งกายแบบอาเซียน ในขณะที่กิจกรรมเหล่านี้ไม่เคยเกิดขึ้นในโรงเรียนของเวียดนามเลย นอกจากนี้ การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓ เป็นไปตามแผนของสภาพัฒนาการเมืองและเศรษฐกิจของเวียดนาม มากกว่าที่จะเป็นการวางแผนพัฒนากำลังคนเพื่อให้สอดคล้องกับการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการศึกษาดูงาน

คณะกรรมการธิการมีความเห็นว่าการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษารัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษา ครู อาจารย์ ระหว่างไทยกับเวียดนามให้มากขึ้นเพื่อกระชับความสัมพันธ์ของสองประเทศให้แน่นแฟ้น อีกทั้ง ยังเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเป็นประชาคมอาเซียน ในด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ควรกำหนดนโยบายให้กระทรวงต่าง ๆ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเวียดนามให้ภาคธุรกิจ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนรับรู้อย่างกว้างขวาง โดยมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศกระทรวงการคลัง และกระทรวงพาณิชย์ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคธุรกิจของไทยในการส่งออกสินค้าไปยังเวียดนามให้มากขึ้น เพื่อมิให้กระแสความนิยมสินค้าไทยในเวียดนามลดลงหรือถูกแย่งส่วนแบ่งทางตลาดจากคู่แข่งทางการค้าของไทย นอกจากนี้ ควรมีนโยบายและมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายการลงทุนของไทยในเวียดนามให้มากขึ้นโดยเฉพาะด้านการแพทย์ การศึกษา และการเงิน การธนาคาร ส่วนด้านการศึกษาคควรมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์และชนกลุ่มน้อยในไทยเพื่อพัฒนาเป็นประชากรที่มีคุณภาพทัดเทียมกับประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ

คำค้น เวียดนาม, การศึกษา, อาชีวศึกษา, การพัฒนาการศึกษา, ภาษาต่างประเทศ

เสาหลัก สังคมและวัฒนธรรม